

Landbruksdirektoratet
Postboks 8140 Dep
0033 OSLO

Svar på høyring - Endringar i forskrift om satser for og beregning av erstatning ved klimabetingede skader i plante- og honningproduksjon.

Under følgjer innspel og vurderingar frå Fylkesmannen i Hordaland.

§ 13, standard satsar

Vi synes det er særst nyttig at eple får delt sats for konsum og industri.

§ 9, andre ledd – justering av fôrverdi grovfôr

Tørrstoffinnhaldet har særst stor innverknad på erstatningsberekning, og bør bli tekt omsyn til. Vår vurdering er at forslag om korrigering som er på høyring ikkje vil fungere når ein haustar vått fôr i skadeåret. Ein bør i større grad ha mål om å vurdere kg fôr eller tal fôreiningar, ikkje kilo fôr inkludert vatn.

Vi har to ulike forslag til korleis dette kan bli løyst, anten eller:

- I. Det er no føreslege krav om meir enn 30 % avvik i fôr kvalitet for å kunne fråvike fôrnorma. For å få korrigering for vått fôr i eit skadeår til å fungere, bør dette kravet bli endra til meir enn 10 % avvik.
- II. Søkjaren kan gje opp om surfôret i skadeåret er vått, normalt fortørka eller godt fortørka. Det kan då bli utført korrigeringar i høve til norm. Utfylling kunne bli ekstra oversiktleg om det var mogleg med rullegardinfelt i søknadsskjema.

Tørrstoffinnhaldet har særst stor betyding

Ein kan vege same vekta på ulike rundballar, men det kan vere så mykje som 150 kg forskjell i mengd fôr per rundball, grunna ulikt vassinnhald / ulikt tørrstoffinnhald. Døme: Ein rundball på 750 kg normalt fortørka med 25 % tørrstoff inneheld 592 kg fôr. Ein våt rundball med 20 % tørrstoff inneheld 741kg fôr. Når ein gangar opp med titals eller hundretals rundballar får dette store utslag, som ikkje gjeld kvaliteten i fôret, men kor mykje fôr ein har i rundballane.

Korrigering for vått fôr i skadeåret fungerer ikkje med føreslege endring

Norma ikkje tek skikkeleg omsyn til vassinnhald/tørrstoffprosent, og det er behov for korrigering. Ein kan ha særst vått fôr, men ikkje få korrigert noko med føreliggande forslag. Årsaka til at ein ikkje får korrigert er at energiinnhaldet i skadeåret er gjennomsnittleg eller

berre litt dårleg.

Oversikt over dagens norm i kg fôr per FEm, og kva denne svarar til i fôr kvalitet målt i energi (FEm/kg ts) med ulike tilhøve; vått/normalt/godt fortørka:

		% ts	Fem/kg ts	Kg fôr per Fem
SILOFÔr (5,2 kg fôr per FEm)	Vått, direkte hausta	21 %	0,92	5,2
	Normalt	24 %	0,80	5,2
	God fortørk	26 %	0,74	5,2
RUNDBALL (4,7 kg fôr per FEm)	Vått, urøyrt streng	21 %	1,01	4,7
	Normalt	25 %	0,85	4,7
	God fortørk	29 %	0,73	4,7
	God fortørk, kjøring med river i graset	37 %	0,58	4,7
HØYENSILASJE (2,0 kg fôr per FEm)		65 %	0,77	2,00

Dette viser at norma i kilo fôr per FEm gjer at eit vått fôr blir berekna til å ha sær s god energikvalitet som norm. Energikonsentrasjon på meir enn 0,92 FEm/kg TS er til sjeldan. Eit godt fortørka fôr blir etter norma rekna til å alltid ha sær låg energikvalitet. Energikonsentrasjon på under 0,75 FEm/kg TS er til sjeldan.

For å kunne korrigere, må kvaliteten etter forslaget vere meir enn 30 % dårlegare enn norm. Det vil seie dårlegare enn følgjande:

Grassurfôr i silo	6,76 kg fôr per FEm
Grassurfôr i rundballar	6,11 kg fôr per FEm
Høyensilasje	2,60 kg fôr per FEm

Etter forslaget må ein dermed ha dårlegare energikvalitet (FEm/kg TS) enn følgjande for å korrigere, under ulike tilhøve som ein finn i praksis; vått/normalt/godt fortørka:

		% ts	Fem/kg ts	Kg fôr per Fem
SILOFÔr	Vått, direkte hausta	21 %	0,70	6,76
	Normalt	24 %	0,62	6,76
	God fortørk	26 %	0,57	6,76
RUNDBALL	Vått, urøyrt streng	21 %	0,78	6,11
	Normalt	25 %	0,65	6,11
	God fortørk	29 %	0,56	6,11
	God fortørk, kjøring med river i graset	37 %	0,44	6,11
HØYENSILASJE		65 %	0,59	2,60

For vått grassurfôr i silo, må ein då ha dårlegare energiinnhald enn 0,70 FEM/kg TS. Det er det neppe nokon som har, då dette er sær lågt. Dette er òg ein indikasjon på at norma for silo er sett for god, og gjerne bør vere 5,0 i staden for 5,2 kg fôr per FEm. Eller norma burde helst ha vore kopla mot tørrstoffinnhald. Det òg nokså sjeldan med dårlegare energiinnhald

enn 0,78 FEm/kg TS, som er kravet for å kunne korrigere for våte rundballar. Dette betyr at dersom ein har normale enerigkonsetntrasjoner for fôret, vil ein aldri kunne få korrigert for vått fôr i eit skadeår.

Korrigeringa slår dessutan uheldig/feil ut i dagens utrekning, då korrigeringa kjem inn feil plass i erstatningsberekninga sett i høve til eigenrisikoen på 30 %. Dette ligg ikkje inne i sjølve forskrifta.

Med helsing

Åse Vaag
Landbruksdirektør

Øyvind Vatshelle
Seniorrådgjevar

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.